

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 4C/72/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1112209062
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ágnes Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2019:1112209062.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I sudkyňou Mgr. Ágnes Nagyovou v spore žalobcu: A. X., Q.. XX.XX.XXXX, N. X, Y., právne zast.: JUDr. Stanislav Jakubčík, Kutlíkova 17, Bratislava, proti žalovanému: Slovenská republika, v mene ktorej koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, Štúrova 2, Bratislava, o náhradu škody,

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 2 482,04 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne od 12.03.2012 do zaplatenia, a to do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd žalovanému nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 23.03.2012 domáhal náhrady škody vo výške 3 179,76 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 10 000,- eur titulom nezákonného rozhodnutia v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci.

2. Žalobu odôvodnil na tom skutkovom základe, že uznesením Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva PZ Bratislava - okolie, pracovisko Senec, ČVS: ORP-305/3-OVK-BH-2009 bolo voči nemu začaté trestné stíhanie za zločin lúpeže spolupáchatelstvom. Hoci žalobca podal proti uvedenému uzneseniu sťažnosť, Okresná prokuratúra Pezinok ju uznesením č. k. 1Pv/279/09-7 zo dňa 06.04.2009 zamietla. Dňa 21.07.2009 bolo žalobcovi oznámené, že došlo k zmene právnej kvalifikácie skutku, pre ktorý bol stíhaný, a to zo zločinu lúpeže spolupáchatelstvom na prečin ublíženia na zdraví spolupáchatelstvom. Žalobca bol nakoniec rozsudkom Okresného súdu Pezinok č. k. 2T/52/2010 zo dňa 17.03.2011 oslobodený spod obžaloby, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal. Vzhľadom na uvedené, z dôvodu nezákonného rozhodnutia, za ktoré žalobca označil uznesenie o vznesení obvinenia, si voči žalovanému uplatnil náhradu škody vo výške 3 179,76 eur titulom vynaložených výdavkov na odmenu právneho zastúpenia, ktorú vyplatil obhajcovi JUDr. Stanislavovi Jakubčíkovi a náhradu nemajetkovej ujmy v sume 10 000,- eur, keďže tvrdil, že trestné stíhanie trvajúce vyše dvoch rokov mal negatívny vplyv na jeho súkromný život, zasiahlo do jeho osobnostných práv, utrpel výraznú morálnu a spoločenskú ujmu a čelil aj psychickému tlaku.

2.1 Žalobca si v predmetnom konaní uplatnil náhradu škody spočívajúcu v nákladoch vynaložených na obhajobu vo výške 3 179,76 eur za nasledovné úkony právnej služby:

prevzatie a príprava obhajoby ..... 231,80 eur + 6,95 eur
05.03.2009 - výsluch žalobcu ..... 231,80 eur + 6,95 eur
06.03.2009 - 6x výsluch svedkov: T. Š., D. U., L. U., H. N., Z. U., A. U.....6x 231,80 eur
+ 6x 6,95 eur

06.03.2009 - konfrontácia medzi poškodeným a žalobcom	231,80 eur + 6,95 eur
06.03.2009 - konfrontácia medzi svedkom a obvineným	231,80 eur + 6,95 eur
09.03.2009 - žiadosť vyšetrovateľovi	231,80 eur + 6,95 eur
16.03.2009 - rokovanie s klientom	154,52 eur + 6,95 eur
- cestovné náklady a strata času	153,89 eur
17.03.2009 - 4x výsluch svedkov: M. W., X., N. T., Q. T.	4x 231,80 eur + 4x 6,95 eur
17.03.2009 - výsluch žalobcu	231,80 eur + 6,95 eur
18.03.2009 - 2x výsluch svedkov: G. G. M. N.	2x 231,80 eur + 2x 6,95 eur
27.03.2009 - 2x výsluch: N. U. G. J. U.	2x 231,80 eur + 2x 6,95 eur
30.03.2009 - výsluch R. X.	231,80 eur + 6,95 eur
22.04.2009 - podnet prokurátorovi	231,80 eur + 6,95 eur
03.05.2009 - rokovanie so žalobcom a spol.	160,30 eur + 6,95 eur
- cestovné náklady a strata času	116,28 eur
04.05.2009 - 3x konfrontácia medzi poškodeným a obvineným	3x 231,80 + 3x 6,95 eur
15.05.2009 - výsluch T. Š.	231,80 eur + 6,95 eur
26.06.2009 - rokovanie s klientom	160,30 eur + 6,95 eur
- cestovné náklady a strata času	116,28 eur
14.08.2009 - výsluch T. Š.	231,80 eur + 6,95 eur
21.08.2009 - konfrontácia medzi svedkom a obvineným	231,80 eur + 6,95 eur
10.10.2009 - rokovanie s klientmi	160,30 eur + 6,95 eur
- cestovné náklady a strata času	116,28 eur
14.10.2009 - návrh na zastavenie trestného stíhania	231,80 eur + 6,95 eur
15.10.2009 - oboznamovanie sa so spisom	231,80 eur + 6,95 eur
17.04.2010 - rokovanie s klientom	160,30 eur + 7,21 eur
- cestovné náklady a strata času	153,89 eur
29.04.2010 - odpor proti trestnému rozkazu	240,46 eur + 7,21 eur
17.05.2010 - návrh na vykonanie dokazovania	240,46 eur + 7,21 eur
12.06.2010 - rokovanie s klientom	160,30 eur + 7,21 eur
- cestovné náklady a strata času	153,89 eur
07.06.2010 - hlavné pojednávanie	240,46 eur + 7,21 eur
25.11.2010 - rokovanie s klientom	160,30 eur + 7,21 eur
- cestovné náklady a strata času	155,89 eur
15.02.2011 - rokovanie s klientom	164,66 eur + 7,41 eur
- cestovné náklady a strata času	135,06 eur
17.03.2011 - hlavné pojednávanie	247,- eur + 7,41 eur
SPOLU	10 599,20 eur
SPOLU S DPH	12 719,04 eur
Za žalobcu (12 719,04 : 4 = 3 179,76 eur)	3 179,76 eur

3. Žalovaný (Slovenská republika, v mene ktorej v tom čase konalo Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky) dňa 30.04.2012 doručil súdu vyjadrenie k žalobe, v ktorom žiadal žalobu zamietnuť. Mal za to, že bez ohľadu na výsledok trestného konania zásahy súvisiace s trestným konaním vykonané v súlade so zákonom nie je možné považovať za neoprávnené. Podľa žalovaného v danom prípade vyšetrovateľ postupoval v trestnom konaní v medziach Trestného poriadku. Mal za to, že žalobca nepreukázal existenciu nezákonného rozhodnutia, neskôr namietal neexistenciu príčinnej súvislosti a nepreukázanie vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Ohľadom uplatnenej náhrady škody žalovaný namietal výšku jedného úkonu právnej služby uplatnenej žalobcom, a to s poukazom na to, že žalobca bol obžalovaný za trestný čin ublíženia na zdraví spolupáchateľstvom, kde trestná sadzba je od 6 mesiacov do 2 rokov, z tohto dôvodu si podľa žalovaného mal advokát účtovať jeden úkon právnej služby vo výške 57,95 eur namiesto sumy 115,90 eur. Ďalej namietal nasledovné úkony - výsluch T. Š., konfrontáciu medzi svedkom - poškodeným a obvineným, výsluchy D. U., L. U., H. N., Z. U., A. U. a konfrontáciu medzi svedkom a obvineným, pretože sa uskutočnili v jeden deň - 06.03.2009, t.j. advokátovi v zmysle § 14 ods. 1 písm. c) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. patrí odmena za každé začaté dve hodiny bez ohľadu na počet týchto za sebou nadväzujúcich úkonov vykonaných počas 2 hodín; ak úkon alebo na seba nadväzujúce úkony trvajú viac ako štyri hodiny, patrí odmena za každé dve skončené hodiny. Rovnako uvedené sporoval aj pri výsluchu M. W., X., G. U., N. T., Q. T. uskutočneného dňa 17.03.2009, výsluchu G. N.

G. M. N. uskutočnené dňa 18.03.2009, výsluchu N. U. G. J. U. dňa 27.03.2009, tri konfrontácie medzi svedkom - poškodeným a obvineným uskutočnené dňa 04.05.2009. Žalovaný neuznal ani náhradu škody uplatnenú za rokovania s klientom dňa 15.02.2011, a to s poukazom na § 14 ods. 6 vyhlášky č. 655/2004 Z. z.

4. Žalobca vzhľadom na vyjadrenie žalovaného dňa 04.06.2012 čiastočne zobral žalobu späť, a to v časti uplatnenej náhrady škody vo výške 578,35 eur, keďže si uplatnil už len sumu 2 601,41 eur. Čiastočne súhlasil s námietkou žalovaného týkajúcou sa výsluchov a konfrontácií v rovnaký deň - dňa 06.03.2009. Z dôvodu, že výsluchy prebiehali paralelne, podľa žalobcu tak bolo dňa 06.03.2009 vykonaných 5 úkonov namiesto 8, t.j. mínus 3 úkony (716,25 eur). Taktiež výsluchy uskutočnené dňa 17.03.2009 prebiehali podľa žalobcu paralelne, t.j. boli vykonané 3 úkony namiesto 5, t.j. mínus 2 úkony (477,50 eur). Žalobca ďalej upravil počet úkonov za deň 18.03.2009, keď tvrdil, že bol uskutočnený len jeden úkon namiesto dvoch (mínus 238,75 eur), za výsluchy vykonané dňa 27.03.2009 si uplatnil už len jeden úkon právnej služby namiesto dvoch (mínus 238,75 eur) a za výsluchy vykonané dňa 04.05.2009 si uplatnil tiež len jeden úkon právnej služby namiesto 3, t.j. mínus 2 úkony (477,50 eur). Žalobca súhlasil tiež s odpočítaním úkonu - porada s klientom dňa 15.02.2011 v súlade s § 14 ods. 6 vyhlášky, t.j. mínus 164,66 eur. Nesúhlasil však s argumentáciou žalovaného, že si advokát mal účtovať za jeden úkon právnej služby sumu 57,95 eur. Poukázal totiž na to, že voči žalobcovi bolo vznesené obvinenie zo zločinu lúpeže spolupáchatelstvom s trestnou sadzbou sedem až dvanásť rokov. Preto tvrdil, že základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby bola určená správne vo výške 115,90 eur. Okrem toho poukázal na § 12 ods. 6 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., podľa ktorého sa na zmenu právnej kvalifikácie trestného činu v trestnom konaní neprihliada. Žalobca vzhľadom na uvedené z celkovej účtovanej sumy klientom v trestnom konaní vo výške 12 719,04 eur odpočítal položky uvedené vyššie, odmenu tak určil v sume 10 405,63 eur za 4 klientov (1 klient = 2 601,41 eur).

5. Vzhľadom na uvedené súd v priebehu konania uznesením č. k. 4C/72/2012-69 zo dňa 12.06.2012 konanie v časti o zaplatenie sumy 578,35 eur zastavil.

6. Žalovaný podaním doručeným súdu dňa 03.05.2013 žiadal o ustálenie orgánu procesne spôsobilého konať v mene Slovenskej republiky na strane žalovaného. Tvrdil, že týmto orgánom by mala byť Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, pričom poukázal na to, že zákon č. 514/2003 Z. z. v ustanovení § 4 upravuje, ktoré zložky sú organizačne spôsobilé vystupovať a konať v mene štátu, pričom novelou č. 412/2012 Z. z. došlo k špecifikácii podmienok zodpovednosti orgánu konajúceho v mene štátu podľa § 4 ods. 1 písm. b) zákona č. 514/2003 Z. z. Na pojednávaní dňa 28.11.2013 mal žalovaný za to, že v čase predbežného prerokovania nároku na náhradu škody bola žiadosť žalobcu správne postúpená z Ministerstva spravodlivosti SR na Ministerstvo vnútra SR, avšak okolnosti sa odvtedy zmenili, pričom zákon č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 1.1.2013 neobsahuje prechodné ustanovenia.

7. Žalobca s námietkou nedostatku pasívnej vecnej legitímácie nesúhlasil, v podaní zo dňa 27.1.2014 uviedol, že o príslušnosti Ministerstva vnútra SR v čase podania žaloby svedčí aj skutočnosť, že uvedený orgán konajúci v mene štátu začal konať. Mal za to, že v zmysle § 4 ods. 1 písm. m) zákona č. 514/2003 Z. z. je príslušnosť Ministerstva vnútra SR zachovaná aj po zmene zákona, keďže na Ministerstvo vnútra SR bola postúpená jeho žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody.

8. Dňa 13.04.2015 právny zástupca žalobcu predložil súdu vyjadrenie, v ktorom uviedol, že žalobca nemieni byť vypočutý k otázke nemajetkovej ujmy a zároveň odmieta vykonanie výsluchu jemu blízkych osôb. Žalobca a jeho právny zástupca sa tak pridržiavali žaloby a vyjadrenia právneho zástupcu žalobcu na pojednávaní dňa 16.02.2015. Mali za to, že trestné stíhanie trvajúce dva roky nepochybne predstavuje záťaž pre každú trestne stíhanú osobu a môže mať negatívny dopad na život trestne stíhaného, preto požadovanú výšku náhrady nemajetkovej ujmy považovali za adekvátne. Zároveň právny zástupca žalobcu zobral žalobu späť v časti sumy 119,37 eur, pretože vzhľadom na čas, ktorý prešiel od vykonania úkonov obhajoby zo dňa 18.03.2009, nevie preukázať skutočnú prítomnosť právneho zástupcu žalobcu na 2 úkonoch - výsluch svedka G. N. G. M. N.. Žalobca si tak titulom náhrady škody uplatnil už len sumu 2 482,04 eur.

9. Súd po vykonaní dokazovania listinnými dôkazmi predloženými stranami sporu, pripojeným vyšetrovacím spisom ČVS: ORP-305/3-OVK-BM-2009, a ostatným obsahom súdneho spisu rozsudkom č. k. 4C/72/2012-344 zo dňa 14.05.2015 konanie v časti o zaplatenie sumy 119,37 eur zastavil,

žalovaného zaviazal na zaplatenie sumy 2 482,04 eur titulom náhrady škody a vo zvyšku žalobu zamietol. O trovách konania nerozhodol. Súd žalobe vyhovel v časti požadovanej náhrady škody, keď považoval za splnené všetky podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. V časti požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy však žalobu zamietol z dôvodu, že žalobca neunesol dôkazné bremeno.

10. Proti uvedenému rozsudku - v časti, v ktorej bolo žalobe vyhovené, podal odvolanie len žalovaný, a to z dôvodu nedostatku procesnej spôsobilosti Ministerstva vnútra SR konať v tejto veci v mene Slovenskej republiky.

11. Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 7Co/568/2015-381 zo dňa 26.04.2018 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že pasívne legitimovaným v konaní o náhradu škody spôsobenej orgánom verejnej moci je Slovenská republika bez ohľadu na to, ktorý orgán Slovenskej republiky koná v jej mene. Odvolací súd však mal za to, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie v časti určenia orgánu konajúceho v mene štátu založil na nesprávnom právnom posúdení. Poukázal na to, že Najvyšší súd SR (napr. v uznesení sp. zn. 6Cdo/149/2011 z 26.09.2012) už zaujal právne závery k otázke určenia orgánu oprávneného konať za štát. V bode 23 rozhodnutia odvolací súd vyslovil právny názor, podľa ktorého vzhľadom na presnejšie vymedzenie oprávnenia jednotlivých štátnych orgánov konať za štát zákonom č. 412/2012 Z. z. a vzhľadom na to, že v predmetnej veci si žalobca uplatnil voči žalovanému nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím - uznesením o vznesení obvinenia, pričom prokurátor nevyužil svoju kompetenciu zrušiť nezákonné rozhodnutie, či zastaviť trestné stíhanie alebo vec postúpiť, ale naopak, osvojil si závery nezákonného rozhodnutia a podal na jeho základe obžalobu, potom je v danom prípade oprávneným konať v mene štátu Generálna prokuratúra SR. Odvolací súd tak uložil súdu prvej inštancie povinnosť doručiť žalobu na vyjadrenie orgánu konajúceho v mene štátu - Generálnej prokuratúry SR a po vykonanom dokazovaní opätovne o zostávajúcom nároku rozhodnúť. V bode 21 svojho rozhodnutia krajský súd tiež poukázal na ustálenú judikatúru, podľa ktorej pri posudzovaní nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia má zastavenie trestného stíhania a aj oslobodenie spod obžaloby rovnaké dôsledky ako zrušenie tohto uznesenia pre nezákonnosť.

12. Podľa § 470 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP"), ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Podľa § 391 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať.

13. Vzhľadom na to, že odvolací súd ustálil orgán oprávnený konať v mene štátu, a to Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky, súd prvej inštancie v zmysle § 391 ods. 2 CSP a v zmysle bodu 25 vyššie uvedeného uznesenia Krajského súdu v Bratislave, opätovne vyzval žalovaného na vyjadrenie sa k žalobe, pričom predmetom konania zostala už iba žaloba o náhradu škody vo výške 2 482,04 eur titulom nezákonného rozhodnutia, keďže v časti uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy bola žaloba právoplatne zamietnutá.

14. Žalovaný (už Slovenská republika, v mene ktorej koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky) dňa 09.11.2018 doručil súdu vyjadrenie k žalobe, v ktorom žiadal žalobu v zostávajúcej časti zamietnuť z dôvodu absencie nezákonného rozhodnutia. S poukazom na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 163/2013 z 13.11.2013, uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/64/2008 z 30.09.2009 a rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/201/2007 z 30.07.2008 mal za to, že uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré nevedlo k právoplatnému odsúdeniu obžalovaného, nemožno bez ďalšieho považovať za nezákonné len preto, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní určitého skutku konkrétnou osobou sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila. Tvrdil, že uznesenie o vznesení obvinenia žalobcovi je nutné považovať za zákonné rozhodnutie, opačný výklad by podľa neho poprel legitímny záujem štátu na vedení trestného stíhania. Ohľadom náhrady škody titulom vzniknutých trov obhajoby

žalovaný namietal, že trovy vzniknuté po preskúmaní obžaloby Okresným súdom Pezinok majú príčinu v tom, že súd považoval podanú obžalobu za dôvodnú a uvedené nemožno stotožňovať so záverom súdu o vine alebo nevine obvineného. Žalovaný na záver požiadal o určenie lehoty na plnenie 30 dní v prípade, ak by súd žalobe vyhovel, a to z dôvodu schvaľovacieho procesu úhrady a administratívno-časovej náročnosti tohto procesu.

15. Žalobca dňa 15.04.2019 doručil súdu repliku, v ktorom nesúhlasil s právnou argumentáciou žalovaného ohľadom neexistencie nezákonného rozhodnutia, poukázal tak na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4MCdo/15/2009 z 06.12.2010 a sp. zn. 3Cdo/194/2010 z 30.11.2011. Mal za to, že rozhodujúcim je výsledok trestného konania, preto zastavenie trestného stíhania zakladá nezákonnosť skorších rozhodnutí vrátane uznesenia o vznesení obvinenia. Okrem toho žalobca poukázal i na str. 7 ods. 21 uznesenia odvolacieho súdu v tejto veci, v ktorom odvolací súd vyslovil svoj právny názor ohľadom nezákonnosti uznesenia o vznesení obvinenia v prípade oslobodenia spod obžaloby. Vzhľadom na skôr predložené dôkazy - faktúru č. 42/2011 z 22.06.2011, pokladničný doklad z 15.07.2011 o úhrade sumy 3 179,76 eur, mal žalobca za to, že mu vznikla majetková škoda v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím. Na záver žalobca požiadal o zmenu žaloby, keď namiesto sumy 2 482,04 eur žiadal už aj úrok z omeškania vo výške 9% ročne od 12.03.2012 do zaplatenia, t.j. odo dňa, kedy mu žalovaný oznámil, že jeho nárok neuznáva a žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody nevyhovel. Hoci žalobca v predmetnom vyjadrení opätovne žiadal zaviazť žalovaného aj na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10 000,- eur, právny zástupca žalobcu na pojednávaní dňa 08.11.2019 uviedol, že trvá na žalobe len čo do sumy 2 482,04 eur s príslušenstvom, pričom vo zvyšnej časti pravdepodobne ide o omyl.

16. Súd na prejednanie veci samej nariadil pojednávanie na deň 08.11.2019, na ktoré sa dostavil právny zástupca žalobcu a poverený zástupca žalovaného. Súd vzhľadom na žiadosť žalobcu o zmenu žaloby (bod 16 rozsudku) na pojednávaní uznesením pripustil jej zmenu.

17. Súd po oboznámení sa s listinnými dôkazmi, ostatným obsahom spisu a po vykonaní dokazovania ustálil nasledovný skutkový a právny stav veci.

17.1 Uznesením Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva PZ Bratislava - okolie, ČVS: ORP-305/3-OVK-BH-2009 z 04.03.2009 bolo voči žalobcovi a ďalším trom obvineným začaté trestné stíhanie za zločin lúpeže spolupáchatelstvom podľa § 188 ods. 1 a 2 písm. c) Trestného zákona k § 20 Trestného zákona. Hoci žalobca podal proti uvedenému uzneseniu sťažnosť, tá bola uznesením Okresnej prokuratúry Pezinok č. k. 2Pv/279/09-7 z 06.04.2009 zamietnutá ako nedôvodná. Následne Okresná prokuratúra Pezinok dňa 16.04.2010 podala na Okresný súd Pezinok obžalobu na obvineného žalobcu a ďalšie tri osoby, na základe ktorej bol dňa 22.04.2010 vydaný trestný rozkaz sp. zn. 2T/52/2010, ktorým bol žalobca odsúdený za trestný čin ublíženia na zdraví spolupáchatelstvom k peňažnému trestu vo výške 300,- eur s náhradným trestom odňatia slobody na 3 mesiace. Žalobca podal proti uvedenému trestnému rozkazu odpor. Nakoniec bol rozsudkom Okresného súdu Pezinok sp. zn. 2T/52/2010 z 17.03.2011 oslobodený spod obžaloby, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

17.2 Oznámením zo dňa 21.07.2009 bola žalobcovi oznámená zmena právnej kvalifikácie, t.j. skutok, pre ktorý sa proti nemu viedlo trestné stíhanie bol prekvalifikovaný na prečin ublíženia na zdraví spolupáchatelstvom podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona k § 20 Trestného zákona.

17.3 Žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 28.10.2011 žalobca žiadal Ministerstvo spravodlivosti SR o náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 3 179,76 eur a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 10 000,- eur z dôvodu nezákonného rozhodnutia. Ministerstvo vnútra SR listom zo dňa 06.03.2012 oznámilo žalobcovi, že jeho žiadosti nie je možné vyhovieť.

17.4 Faktúrou č. 42/11 zo dňa 22.06.2011 právny zástupca žalobcu JUDr. Stanislav Jakubčík účtoval žalobcovi a ďalším trom osobám, ktoré boli so žalobcom trestne stíhané za prečin ublíženia na zdraví spolupáchatelstvom, odmenu za právne služby vo výške 12 719,04 eur. Podľa príjmového pokladničného dokladu zo dňa 15.07.2011 žalobca uhradil svojmu obhajcovi sumu 3 179,76 eur titulom odmeny za právne služby.

18. Podľa § 1 písm. a) a c) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej len "zákon č. 514/2003 Z. z."), tento zákon upravuje
a) zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci,
c) predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a právo na regresnú náhradu.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci
a) nezákonným rozhodnutím,
b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

Podľa § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o osem percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 232 ods. 3 CSP lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

19. V prípade zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci ide o objektívnu zodpovednosť štátu za škodu, ale len za súčasného splnenia troch podmienok - nezákonné rozhodnutie orgánu štátu alebo jeho nesprávny úradný postup, existencia škody ako majetkovej či nemajetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch a príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím či nesprávnym úradným postupom.

20. Ohľadom prvej podmienky, ktorá musí byť splnená v prípade vzniku zodpovednosti štátu za škodu, a to existencie nezákonného rozhodnutia, súd uvádza nasledovné. V prejednávanej veci bolo zistené, že sa voči žalobcovi viedlo trestné stíhanie na základe uznesenia Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva PZ Bratislava - okolie, ČVS: ORP-305/3-OVK-BH-2009 z 04.03.2009, ktorým bolo voči žalobcovi vznesené obvinenie za zločin lúpeže spolupáchatelstvom. V priebehu trestného konania došlo k prekvalifikovaniu skutku a žalobca bol stíhaný už len za prečin ublíženia na zdraví spolupáchatelstvom. Žalobca bol nakoniec rozsudkom Okresného súdu Pezinok sp. zn. 2T/52/2010 z 17.03.2011 oslobodený spod obžaloby, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

20.1 Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu. Nárok škody sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, keď rozhodujúcim meradlom zákonnosti začatia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Zastavenie trestného stíhania z dôvodu, že k trestnému činu nedošlo, má rovnaký význam ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť (nález Ústavného súdu SR I. ÚS 320/2016-49 z 7.7.2016). Štát nesie objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Štát sa za situácie, ak aj k vzneseniu obvinenia došlo v zmysle zákona pri uplatnení výkonu práv a povinností orgánu činného v trestnom konaní, nemôže zbaviť zodpovednosti za postup orgánov činných v trestnom konaní, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. V takom prípade nie je potom rozhodujúce, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale je rozhodujúce, či sa ich podozrenie potvrdilo. V prípade, ak sa uplatňuje nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania, ktoré bolo zastavené alebo došlo k oslobodeniu spod obžaloby, sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti začatia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania (nález Ústavného súdu SR I. ÚS 395/2016-26 z 14.9.2016).

20.2 Vzhľadom na uvedené mal súd jednoznačne za to, že jedna z podmienok zodpovednosti štátu za škodu, a to existencia nezákonného rozhodnutia, tu bola daná, pretože uznesenie Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva PZ Bratislava - okolie, ČVS: ORP-305/3-OVK-BH-2009 z 04.03.2009 o vznesení obvinenia voči žalobcovi treba považovať za nezákonné rozhodnutie, keďže žalobca bol spod obžaloby právoplatne oslobodený. V zmysle vyššie uvedených nálezov Ústavného súdu SR je totiž dôležitý výsledok trestného konania, t.j. v tomto prípade oslobodzujúci rozsudok, a nie priebeh trestného konania.

21. Ďalšou podmienkou pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody voči štátu je preukázanie vzniku škody a jej výšky. Základným predpokladom uplatnenia majetkovej satisfakcie je existencia škody, resp. nemajetkovej ujmy a skutočnosť, že došlo k neoprávnenému zásahu a majetková či nemajetková ujma už vznikla. Poslednou podmienkou je preukázanie príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody. V právnej teórii sa týmto vzťahom označuje priama väzba vzťahov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nezákonným rozhodnutím a škodou vzťah príčiny a následku; ak bola príčinou škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva. Otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o jej skutkové posúdenie vo všetkých konkrétnych súvislostiach, pritom nie

je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku, časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti (R 21/1992).

22. Čo sa týka žalobcom uplatnenej náhrady majetkovej škody, súd v konaní posudzoval žalovanú sumu vo výške 2 482,04 eur titulom vzniknutých trov obhajoby v trestnom konaní, ktoré boli žalobcom špecifikované tak, ako je to uvedené v bode 2.1 tohto rozsudku, resp. v znení žaloby po jej čiastočnom späťvzati (bod 5 a bod 9 rozsudku). Po tom, ako žalovaný (Slovenská republika ešte zastúpená Ministerstvom vnútra SR) namietal niekoľko úkonov právnej služby vyčíslených žalobcom, a žalobca na týchto úkonoch následne netrval, žalovaný ďalšie úkony právnej služby už nespochyboval. Rovnako po ustálení orgánu konajúceho v mene štátu - Generálnej prokuratúry SR, žalovaný nespochybnil ani jeden úkon právnej služby, t.j. nespochybnil výšku žalovanej sumy. Vzhľadom na uvedené a po oboznámení sa s listinnými dôkazmi ako i kópiou vyšetrovacieho spisu ČVS: ORP-305/3-OVK-BH-2009 a súdneho spisu Okresného súdu Pezinok sp. zn. 2T/52/2010 (č. l. 140-258), súd dospel k záveru, že žalobcovi vznikla majetková škoda v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, keďže v trestnom konaní, ktoré sa skončilo oslobodzujúcim rozsudkom, bol zastúpený obhajcom, ktorý v prospech neho vykonával úkony právnej služby. Žalobca tak využil svoje ústavné právo na kvalifikovanú obhajobu, pričom je irelevantné, či išlo o prípad nutnej obhajoby alebo zvoleného obhajcu. Práve vznesenie obvinenia a následné pokračovanie v trestnom konaní po podaní obžaloby boli priamou a bezprostrednou príčinou vzniku trov späť s obhajobou. Odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát, je teda nepochybne hotovým výdavkom, ktorý patrí medzi základné druhy trov konania.

22.1 Súd po oboznámení sa so špecifikáciou trov obhajoby (v znení čiastočného späťvzatia žaloby) a predloženými listinnými dôkazmi - fotokópiou vybraných strán z vyšetrovacieho spisu zistil, že nárok na náhradu majetkovej škody v podobe trov obhajoby je v plnom rozsahu dôvodný a aj preukázaný, a to v zmysle špecifikácie trov obhajoby podľa bodu 2.1 tohto rozsudku. Keďže žalobca všetky úkony právnej služby namietané žalovaným - Slovenskou republikou zastúpenou Ministerstvom vnútra SR upravil a vysvetlil (resp. žalobu čiastočne zobral späť) a následne žalovaný - Slovenská republika už zastúpená Generálnou prokuratúrou SR nenamietal a nespochybnil žiadny úkon právnej služby vyčíslený žalobcom, súd sa s procesnou obranou žalovaného nemusel vysporiadať. Pri určení výšky uplatnenej náhrady majetkovej škody súd potom vychádzal z vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení účinnom v čase vykonania toho ktorého úkonu a zistil, že žalobcom predložené vyúčtovanie bolo správne. Podľa § 12 ods. 3 písm. c) a ods. 6 uvedenej vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v spojení s § 13 ods. 2 (v znení účinnom až od 01.06.2010) žalobca správne určil základnú sadzbu tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v roku 2009, kedy splnomocnil advokáta na zastupovanie v jeho trestnej veci, vo výške 115,90 eur (t.j. jedna šestina výpočtového základu z 695,41 eur), pričom z dôvodu, že obhajca žalobcu vykonával spoločné úkony pri zastupovaní až štyroch obvinených, znížil základnú sadzbu tarifnej odmeny na 50% ($115,90 \text{ eur} : 2 = 57,95 \text{ eur} \times 4 = 231,80 \text{ eur}$), a tak v prípade zastupovania viacerých osôb určil základnú sadzbu tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v roku 2009 v sume 231,80 eur. Rovnako postupoval v roku 2010, kedy jedna šestina výpočtového základu bola vo výške 120,23 eur, t.j. po znížení základnej sadzby tarifnej odmeny na 50% a s prihliadnutím na počet zastupovaných osôb bola určená základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v sume 240,46 eur a v roku 2011 v sume 247,- eur (jedna šestina výpočtového základu bola v sume 123,50 eur). Ku každému úkonu právnej služby bol potom správne pripočítaný režijný paušál - za rok 2009 vo výške 6,95 eur, za rok 2010 vo výške 7,21 eur, za rok 2011 vo výške 7,41 eur. Súd tak žalobcovi priznal náhradu škody (namiesto pôvodne uplatnenej sumy 3 179,76 eur) vo výške 2 482,04 eur, pretože mal za to, že jednotlivé úkony právnej služby boli skutočne vykonané, tieto úkony právnej služby považoval za účelné a aj dôvodné, dokonca žalobca príjmovým pokladničným dokladom zo dňa 15.07.2011 preukázal, že svojmu obhajcovi uhradil žalovanú sumu.

22.2 Keďže sa žalovaný dostal do omeškania so zaplatením náhrady škody žalobcovi (trov obhajoby), súd žalobcovi priznal aj úrok z omeškania v zmysle ustanovenia § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. vo výške 9% ročne, a to z priznanej sumy vo výške 2 482,04 eur od 12.03.2012, t.j. odo dňa oznámenia Ministerstva vnútra SR žalobcovi, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, až do zaplatenia. Výška úrokovej sadzby úroku z omeškania k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, t.j. ku dňu 12.03.2012, predstavovala 9% ročne.

23. Ohľadom lehoty určenej na zaplatenie priznanej sumy, t. j. do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku, súd uvádza, že v zmysle § 232 ods. 3 CSP určil lehotu na plnenie tak, ako to žalovaný navrhol, a to vzhľadom na administratívno-časovú náročnosť zisťovania právoplatnosti rozsudku a vzhľadom na to, že žalovaným je Slovenská republika zastúpená príslušným orgánom, u ktorého prebieha proces schvaľovania peňažných prostriedkov odchádzajúcich z rozpočtu.

24. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 396 ods. 3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

25. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 256 ods. 1 a § 396 ods. 3 CSP. Súd dospel k záveru, že hoci žalobca bola úspešný čo do priznanej sumy 2482,04 eur, neúspešný bol čo do sumy 13 179,76 eur, keď rozsudkom súdu prvej inštancie zo dňa 14.05.2015 bola žaloba čo do sumy 10 000,- eur zamietnutá, a žalobca zavinil zastavenie konania v sume 697,72 eur z dôvodu späťvzatia žaloby. Úspech potom v tomto konaní možno priznať žalovanému (zo žalovanej sumy vo výške 13 179,76 eur súd priznal žalobcovi sumu 2 482,04 eur, t.j. čiastočný úspech žalobcu je 18,83%, čiastočný úspech žalovaného 81,17%, celkový úspech žalovaného je 62,34%). Keďže si však žalovaný neuplatnil nárok na náhradu trov konania, súd rozhodol tak, že žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno písomne podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava I.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.